

Rada
Evropské unie

Brusel 19. září 2023
(OR. en)

12991/23

Interinstitucionální spis:
2023/0331(NLE)

ASILE 85
JAI 1172
MIGR 281
FRONT 278
COEST 512
SOC 617

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	19. září 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2023) 546 final
Předmět:	Návrh PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2023) 546 final.

Příloha: COM(2023) 546 final

V Bruselu dne 19.9.2023
COM(2023) 546 final

2023/0331 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY

o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Během prvních týdnů ruské totální invaze na Ukrajinu byly zaznamenány nejvyšší počty vstupů do Unie denně, přibližně 200 000. Vzhledem k rozsahu a intenzitě hromadného přílivu osob navrhla Komise Radě uplatnění směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“), kterou považuje za nejvhodnější nástroj EU pro reakci na tuto situaci, neboť dotčeným osobám poskytuje odpovídající úroveň ochrany a zároveň zajišťuje, aby azylové systémy členských států nebyly přetíženy značným počtem osob prchajících před válkou na Ukrajině.

Dne 4. března 2022 přijala Rada prováděcí rozhodnutí 2022/382¹ a aktivovala směrnici o dočasné ochraně pro určité kategorie² osob vysídlených dne 24. února 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala. Podle čl. 4 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně trvá doba dočasné ochrany nejprve jeden rok. Její trvání může být automaticky prodlouženo o období v délce šesti měsíců, avšak nejdéle o jeden rok. Dočasná ochrana byla automaticky prodloužena o jeden rok a v současné době platí do 3. března 2024.

Cílem tohoto návrhu je prodloužit dočasnou ochranu zavedenou prováděcím rozhodnutím Rady 2022/382 o další období jednoho roku. To bude mít za následek pokračování dočasné ochrany kategorií osob určených v prováděcím rozhodnutí Rady 2022/382 v období od 4. března 2024 do 3. března 2025³.

Účelem směrnice o dočasné ochraně je stanovit minimální normy pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob ze třetích zemí, které se nemohou vrátit do země původu, a přispět k rovnováze mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími. Aktivace směrnice o dočasné ochraně umožnila vysídleným osobám prchajícím před ruskou invazí na Ukrajinu požívat souboru harmonizovaných práv v celé Unii, včetně práva pobytu, možnosti výkonu zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti, přístupu k přiměřenému ubytování, přístupu ke vzdělání pro osoby mladší 18 let, nezbytné pomoci v podobě sociálních dávek, zdravotní či jiné péče a prostředků na živobytí a zákonného opatrovnictví nezletilých osob bez doprovodu.

Slouží rovněž důležitému účelu, kterým je zmírnění rizika, že by azylové systémy nebyly schopny zvládnout příliv osob tak, aby to nepříznivě nedopadalo na jejich účinné fungování. Okamžitý přístup k právům přiznaným v rámci dočasné ochrany umožnil členským státům omezit formality na minimum, což jim umožnilo rychleji reagovat na naléhavost situace.

¹ [Prováděcí rozhodnutí Rady \(EU\) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana](#)

² Článek 2 prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382 stanoví, že dočasná ochrana se vztahuje na a) ukrajinské státní příslušníky pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022; b) osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníky třetích zemí jiných než Ukrajiny, kterým byla před 24. únorem 2022 poskytnuta mezinárodní ochrana nebo odpovídající vnitrostátní ochrana na Ukrajině, a c) rodinné příslušníky osob uvedených v písmenech a) a b). Členské státy použijí buď toto rozhodnutí, nebo odpovídající ochranu podle svého vnitrostátního práva, pokud jde o osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníky třetích zemí jiných než Ukrajiny, kteří mohou prokázat, že oprávněně pobývali na Ukrajině před 24. únorem 2022 na základě platného povolení k trvalému pobytu vydaného v souladu s ukrajinskými právními předpisy, a kteří se nemohou vrátit za bezpečných a trvalých podmínek do své země nebo regionu původu.

³ Úř. věst. L 71, 4.3.2022, s. 1.

Určujícím rysem reakce EU na ruskou agresi vůči Ukrajině a důkazem jednoty Unie je solidarita. Členské státy zejména prohlásily, že jsou ochotny upustit od uplatňování článku 11 směrnice o dočasné ochraně, a tím usnadnit osobám požívajícím dočasné ochrany v jednom členském státě možnost přestěhovat se do jiných členských států, aby požívaly dočasné ochrany tam.

Bezprostředně po aktivaci směrnice o dočasné ochraně bylo nezbytné vytvořit platformu *ad hoc*, která by členským státům umožnila sdílet informace o osobách registrovaných jako osoby požívající dočasné ochrany v souladu s články 10 a 27 směrnice. Komise platformu pro registraci dočasné ochrany zřídila za pouhých šest týdnů a tato platforma funguje od 31. května 2022. Účelem platformy je umožnit stranám výměnu informací s cílem zajistit, aby osoby požívající dočasné ochrany nebo odpovídající ochrany podle vnitrostátního práva mohly účinně využívat svých práv ve všech členských státech, a zároveň omezit možné zneužívání, zejména tím, že se členským státům umožní odhalovat dvojí registrace. Platforma bude pokračovat ve své činnosti, dokud bude zavedena dočasná ochrana a dokud tento návrh na prodloužení dočasné ochrany nebude vyžadovat žádnou změnu jejího fungování.

Ve srovnání s 4,1 milionu registrací za účelem dočasné ochrany vysídlených osob prchajících z Ukrajiny podali od začátku ruské útočné války ukrajinští státní příslušníci v členských státech EU, Norsku a Švýcarsku pouze přibližně 39 560 žádostí o mezinárodní ochranu, z nichž většina byla podána během prvních několika týdnů po ruské totální invazi na Ukrajinu, přičemž počáteční odhad byl, že by tak případně mohlo učinit 1,2 až 3,2 milionu osob. Omezený počet žádostí o mezinárodní ochranu ukazuje, že dočasná ochrana plní svůj účel, mimo jiné brání přetížení azylových systémů členských států.

Podle čl. 4 odst. 2 směrnice o dočasné ochraně může Rada na návrh Komise prodloužit dočasnou ochranu až o jeden rok, pokud důvody pro poskytnutí dočasné ochrany přetrvávají. Ve svém sdělení o ohlednutí po roce dočasné ochrany Komise oznámila, že je připravena v případě potřeby předložit návrh na prodloužení⁴.

V současné době v EU požívá dočasné ochrany přibližně 4,1 milionu osob vysídlených z Ukrajiny, z nichž téměř jednu pětinu představují ukrajinské děti, přičemž nejvyšší počet vysídlených osob se nachází v Německu, Polsku a Česku (přibližně 1 milion v Německu a Polsku, více než půl milionu v Česku). Od aktivace směrnice o dočasné ochraně členské státy, zejména ty, které jsou hromadným vysídlením osob postiženy nejvíce, nadále projevují vysokou úroveň solidarity, a to nejen tím, že tyto osoby přijímají, ale také vyvíjejí konkrétní úsilí o usnadnění jejich začlenění do hostitelské společnosti a podporují jejich soběstačnost. Tyto osoby se nemohou vrátit na Ukrajinu, neboť situace v zemi ještě nepřispívá k zajištění toho, aby se mohly vrátit za bezpečných a trvalých podmínek.

Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) totiž odhaduje, že k 25. květnu 2023 bylo na Ukrajině vnitřně vysídleno 5,1 milionu osob⁵. Více než polovina všech vnitřně vysídlených osob uvedla, že jsou vysídleny po dobu jednoho roku nebo déle. Vysoký komisař Organizace spojených národů pro uprchlíky odhaduje, že k červnu 2023 byl v rámci Ukrajiny stejný počet vysídlených osob a že více než 17 milionů osob v zemi potřebovalo naléhavou humanitární pomoc⁶. V červnu 2023 s ohledem na tehdejší situaci v zemi vysoký komisař Organizace spojených národů pro uprchlíky zopakoval svůj postoj⁷ k navrácení na Ukrajinu vyjádřený v

⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě, Dočasná ochrana osob prchajících před agresivní válkou Ruska proti Ukrajině: ohlednutí po roce, COM(2023) 140 final, 8.3.2023.

⁵ [Ukraine Internal Displacement Report, general population survey \(Zpráva o vnitřním vysídlení Ukrajiny, průzkum v obecné populaci\), červen 2023](#)

⁶ [Ukraine emergency \(Mimořádná situace na Ukrajině\) | UNHCR](#)

⁷ [UNHCR position on voluntary return to Ukraine, \(Stanovisko UNHCR k dobrovolnému návratu na Ukrajinu\), červen 2023](#)

březnu 2022, v němž státy vyzval, aby násilně nevracely ukrajinské státní příslušníky a osoby, jejichž zemí obvyklého pobytu byla dříve Ukrajina, včetně těch, jejichž žádosti o azyl byly zamítnuty.

Kromě toho se počet týdenních registrací v souladu s článkem 10 směrnice Rady 2011/55/ES, pokud jde o osoby požívající dočasné ochrany, snížil po prvních měsících ruské útočné války z 60 000 registrací týdně v červnu 2022 na v průměru přibližně 20 000 nových registrací týdně v březnu 2023 a nadále trvale klesal. Celkový počet registrací osob požívajících dočasné ochrany proto zůstal stabilní na úrovni přibližně 4,1 milionu, přičemž jen málo osob uvedlo, že se natrvalo vrátili domů na Ukrajinu. Z vývoje vyplývá, že situace na Ukrajině je v důsledku ruské útočné války i nadále nestabilní na celém ukrajinském území. V mnoha oblastech pokračují těžké boje a útoky na civilní obyvatelstvo a infrastrukturu a riziko eskalace přetrvává. To by spolu s obtížnou humanitární situací na Ukrajině mohlo navíc vést k náhlému dalšímu nárůstu počtu příchozích osob do Unie, jenž by mohl dosáhnout úrovně hromadného přílivu.

Současná nejistota a nestabilita na Ukrajině ukazují, že pro osoby požívající dočasné ochrany, které se v současné době nacházejí v členských státech EU, není v dohledu žádné řešení. Tyto osoby je stále třeba chránit v rámci Unie. Stejně tak přetrvává riziko pro účinné fungování vnitrostátních azylových systémů, pokud by dočasná ochrana brzy skončila a všechny tyto osoby by požádaly o mezinárodní ochranu najednou.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se Komise domnívá, že důvody dočasné ochrany přetrvávají, a proto by dočasná ochrana měla být prodloužena jako nezbytná a vhodná reakce na současnou situaci. Prodloužení by mělo být přijato co nejdříve, a to o další rok, tj. na období od 4. března 2024 do 3. března 2025, v souladu s čl. 4 odst. 2 směrnice o dočasné ochraně. Cílem je zajistit, aby osoby vysídlené z Ukrajiny a nacházející se v členských státech EU měly za současných okolností co největší stabilitu a co nejlepší vyhlídky. Kromě toho by členské státy měly mít možnost včas podniknout nezbytné správní a právní kroky (jako je obnovení povolení k pobytu) s cílem připravit se na prodloužení dočasné ochrany. Je rovněž zapotřebí jasnosti a jistoty, aby orgány členských států mohly dočasnou ochranu účinně plánovat a poskytovat.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Tento návrh je plně v souladu s *acquis* EU v oblasti azylu, neboť směrnice o dočasné ochraně tvoří nedílnou součást společného evropského azylového systému a její použití bylo plánováno pro mimořádnou situaci hromadného přílivu vysídlených osob, což je situace, která nyní v důsledku totální invaze Ruska na Ukrajinu nastala. Je rovněž plně v souladu s cílem Evropské unie vytvořit prostor svobody, bezpečnosti a práva otevřený těm, kteří donucení okolnostmi oprávněně hledají ochranu v Unii.

Prvky návrhu jsou také v souladu s Paktem o migraci a azylu ze září 2020 a s doprovodnými legislativními návrhy. Směrnice o dočasné ochraně se ukázala být základním nástrojem pro poskytnutí okamžité ochrany v EU a v této fázi je i nadále nejvhodnějším nástrojem k řešení vysídlení způsobeného útočnou válkou Ruska proti Ukrajině. Na jedné straně umožňuje, aby azylové systémy členských států nebyly zahlceny žádostmi o mezinárodní ochranu, a na straně druhé stanoví harmonizovaný soubor práv pro osoby vysídlené v celé Unii, jenž zajišťuje odpovídající ochranu. Kromě toho stávající *acquis* v oblasti legální migrace vylučuje osoby požívající dočasné ochrany ze své oblasti působnosti. Komise se ve svém sdělení o

ohlédnutí po roce dočasné ochrany⁸ domnívala, že směrnice o dočasné ochraně by v budoucnu měla zůstat součástí souboru nástrojů, které má Evropská unie k dispozici.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Tento návrh je plně v souladu s potřebou umožnit členským státům, aby případné žádosti o mezinárodní ochranu vyřizovaly řádným způsobem, aniž by došlo k přetížení jejich azylových systémů, a nadále mít stanovena nezbytná opatření pro případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny, jež by zabránila přetížení azylových systémů členských států. Je rovněž v souladu s vnější činností Unie. Tento návrh je též v souladu s omezujícími opatřeními EU a dalšími opatřeními. Tento návrh je součástí komplexního souboru opatření, jimiž EU reaguje na útočnou válku Ruska proti Ukrajině.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Právním základem návrhu je čl. 4 odst. 2 směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob, neboť důvody pro dočasnou ochranu přetrvávají. To umožňuje přijmout opatření, která podporují rovnováhu mezi úsilím členských států při přijímání těchto osob a následky z toho plynoucími.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Hlava V Smlouvy o fungování EU, která se týká prostoru svobody, bezpečnosti a práva, svěřuje některé pravomoci v této oblasti Evropské unii. Tyto pravomoci musí být vykonávány v souladu článkem 5 Smlouvy o Evropské unii, tj. pouze tehdy a do té míry, pokud cílů zamýšlené činnosti nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu jejího rozsahu či účinků, může být lépe dosaženo na úrovni Evropské unie.

Situace na Ukrajině v důsledku ruské útočné války má dopad na EU jako celek. Reakce Evropské unie byla bezprecedentní a jednotná. Z toho vyplývá, že to stále vyžaduje řešení na úrovni EU a podporu ze strany EU, jakož i silnou koordinaci na úrovni EU, neboť je neustále zapotřebí, aby všechny členské státy společně účinně reagovaly na situaci a zajistily uplatňování stejných norem a harmonizovaného souboru práv v celé Unii pro 4,1 milionu osob, které v současné době v Unii pobývají, a v případě nového (hromadného) přílivu vysídlených osob z důvodu pokračující nestability. Je zřejmé, že opatření jednotlivých členských států nemohou uspokojivě reagovat na potřebu společného přístupu EU k tomu, co jednoznačně představuje problém společný pro celou EU.

Takového společného přístupu nemohou uspokojivě dosáhnout jednotlivé členské státy a lze jej z důvodu rozsahu a účinků tohoto navrhovaného prováděcího rozhodnutí Rady lépe dosáhnout a koordinovat na úrovni Unie, jak rovněž uvedly samy členské státy. Unie proto musí jednat a smí přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity, jak to stanoví čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii.

- **Proporcionalita**

V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v čl. 5 odst. 4 Smlouvy o Evropské unii stanoví navrhované prováděcí rozhodnutí Rady prodloužení dočasné ochrany o omezenou dobu, tj. o jeden rok, pro konkrétní skupinu osob, na které se již vztahuje.

⁸ [Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě, Dočasná ochrana osob prchajících před agresivní válkou Ruska proti Ukrajině: ohlédnutí po roce](#)

Navrhované opatření je omezeno na to, co je nezbytné vzhledem k rozsahu a závažnosti situace na Ukrajině, v jejímž důsledku se přibližně 4,1 milionu vysídlených osob, jež se v současné době nacházejí v členských státech EU, nemůže vrátit na Ukrajinu za bezpečných a trvalých podmínek. Navíc toto prodloužení rovněž představuje přiměřenou reakci s ohledem na současnou situaci, neboť dočasná ochrana zajistila, aby azylový systém členských států nebyl přetížen kvůli značnému počtu osob prchajících do členských států EU.

- **Volba nástroje**

Ustanovení čl. 4 odst. 2 směrnice o dočasné ochraně vyžaduje k prodloužení dočasné ochrany až o jeden rok, pokud důvody pro poskytnutí dočasné ochrany přetrvávají, prováděcí rozhodnutí Rady.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Tvorba politiky založená na faktech**

Bezprostředně po aktivaci směrnice o dočasné ochraně zřídila Komise unijní síť plánu pro připravenost na migraci a pro migrační krizi se zaměřením na Ukrajinu, která poskytuje společné situační povědomí o migračních důsledcích ruské totální invaze na Ukrajinu a o připravenosti EU a členských států. Platforma Solidarita EU s Ukrajinou navíc zajišťuje koordinovanou reakci na krizi a poskytuje rámec mimo jiné pro pravidelné výměny a pro zvýšení celkové připravenosti na úrovni EU. Informace a údaje o současné situaci a pohybu osob byly shromážděny na obou fórech. Kromě toho platforma pro registraci dočasné ochrany umožnila zúčastněným členským státům vyměňovat si informace o osobách požívajících dočasnou ochranu a odpovídající ochrany, která je k dispozici podle vnitrostátního práva, a zároveň odhalovat dvojí registrace v témže členském státě a ve všech členských státech EU.

Situaci na Ukrajině mimo jiné pravidelně vyhodnocují Evropská komise, další instituce, jako je Světová banka a Organizace spojených národů, jakož i ukrajinská vláda. Světová banka zveřejňuje zprávy o rychlém posouzení škod a potřeb na Ukrajině⁹.

Od vypuknutí války pracuje Mezinárodní organizace pro migraci na tom, aby poskytovala lepší porozumění situaci vysídlených osob a sledovala vnitřní vysídlení na Ukrajině a toky mobility, a kromě toho prostřednictvím průzkumů monitoruje záměry osob prchajících před válkou a osob překračujících hranice zpět na Ukrajinu. UNHCR pravidelně zveřejňuje informace o záměrech a perspektivách (i vnitřně) vysídlených osob z Ukrajiny. Průzkumy a dokumenty výše uvedených mezinárodních organizací ukazují, že současná situace je stále nestabilní a nejistá, a tudíž neumožňuje návrat za bezpečných a trvalých podmínek. Odhad počtu osob žádajících o ochranu poskytnutý v době aktivace směrnice o dočasné ochraně (březen 2022) naznačoval, že polovina vysídlených osob bude pravděpodobně absorbována významnými existujícími sítěmi diaspor v celé EU, a to zejména, nikoli však pouze, v „tradičních“ cílových zemích (Polsko, Česká republika, Německo, Itálie a Španělsko). Dosud zaznamenané registrace za účelem dočasné ochrany naznačují, že tento odhad se potvrdil. Na konci roku 2022 téměř polovina z celkového počtu stávajících osob požívajících dočasnou ochranu (3,8 milionu) pobývala v Německu a Polsku, po nichž následovalo Česko, Itálie a Španělsko. UNHCR odhaduje, že k červnu 2023 bylo celosvětově zaznamenáno 6,3 milionu osob prchajících z Ukrajiny¹⁰.

⁹ [Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment, únor 2022 – únor 2023](#)

¹⁰ [Ukraine emergency \(Mimořádná situace na Ukrajině\) | UNHCR](#)

- **Konzultace se zúčastněnými stranami a sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Za účelem shromažďování informací založených na důkazech Komise prostřednictvím sítě EU pro připravenost na migraci a pro řešení migračních krizí a Platformy solidarity pravidelně konzultovala orgány členských států, Evropskou službu pro vnější činnost a příslušné agentury EU, ukrajinské orgány a mezinárodní organizace, přičemž si vyměňovala informace s nevládními organizacemi a organizacemi občanské společnosti.

Komise v rámci Platformy solidarity vedla konkrétní diskuse o prodloužení dočasné ochrany. Na tomto fóru a v rámci integrované politické reakce na krize (IPCR) členské státy jednomyslně vyjádřily potřebu prodloužit dočasnou ochranu o další rok, aby byla zachována společná evropská reakce, aby byly osobám požívajícím dočasné ochrany poskytnuty jasné informace a aby členské státy mohly podnikat nezbytné správní a právní kroky na vnitrostátní úrovni (jako je obnovování povolení k pobytu). Souběžně probíhaly pravidelné kontakty s ukrajinskými orgány s cílem shromáždit informace o situaci na místě. Členské státy byly v červenci 2023 konzultovány ve Strategickém výboru pro přistěhovalectví, hranice a azyl (SCIFA), kde zdůraznily potřebu prodloužení dočasné ochrany. Kromě toho Komise v souladu s článkem 3 směrnice o dočasné ochraně v této věci konzultovala vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky, jenž situaci posuzoval a poskytl relevantní informace a prováděl průzkumy o záměrech vysídlených osob. UNHCR nedávno zveřejnil stanovisko, v němž zdůraznil, že nedobrovolné návraty na Ukrajinu by se neměly provádět. V květnu 2023 zveřejnilo 59 organizací občanské společnosti pod vedením Evropské rady pro uprchlíky a exulanty (ECRE) společné prohlášení, v němž vyzvalo Evropskou komisi, aby neprodleně připravila návrh prováděcího rozhodnutí Rady o prodloužení dočasné ochrany do března 2025.

- **Základní práva**

Tento návrh respektuje základní práva a ctí zásady uznané zejména Listinou základních práv Evropské unie, jakož i povinnosti stanovené v mezinárodním právu včetně Ženevské úmluvy ze dne 28. července 1951 o právním postavení uprchlíků ve znění Newyorského protokolu ze dne 31. ledna 1967.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Od začátku útočné války Ruska proti Ukrajině byly potřeby financování spojené s uplatňováním směrnice o dočasné ochraně pokryty v rámci rozpočtu stávajících nástrojů financování EU na období 2014–2020 a 2021–2027, zejména v rámci politiky soudržnosti.

Od března 2022 byla pravidla, jimiž se řídí politika soudržnosti, několikrát revidována prostřednictvím balíčku Akce v rámci politiky soudržnosti na podporu uprchlíků v Evropě (CARE), aby členské státy mohly přerozdělit nevyužité finanční prostředky z finančního krytí na období 2014–2020 ve výši až 17 miliard EUR a poskytnout dodatečnou likviditu též z nového finančního krytí na období 2021–2027. Balíček CARE zvýšil flexibilitu stávajících pravidel, poskytl dodatečnou likviditu ve výši 13,6 miliardy EUR na financování naléhavých potřeb a zjednodušil podávání zpráv řídicím orgánům. V rámci fondů v oblasti vnitřních věcí bylo prováděcí období tří fondů (tj. AMIF, ISF – hranice a víza a ISF – policie) v březnu 2022 prodlouženo o jeden rok. To členským státům umožnilo mít přístup k dostupným nevyužitým finančním prostředkům a rychle je přesměrovat v rámci stávajících programů na naléhavé potřeby v oblasti migrace a správy hranic v důsledku velkého počtu lidí přechajících před válkou. Kromě toho rozpočtový orgán schválil cílené navýšení o 152 milionů EUR, které bylo použito jako součást balíčku mimořádné pomoci ve výši 400 milionů EUR na podporu nejvíce postižených členských států s potřebami prvního přijetí v souvislosti s vysokým přílivem

vysídlených osob z Ukrajiny. V neposlední řadě Komise ve své revizi víceletého finančního rámce (VFR) v polovině období ze dne 20. června 2023 navrhla navýšit zdroje pro okruh 4 o 2 miliardy EUR na období 2025–2027. Tyto dodatečné zdroje jsou nezbytné pro podporu provádění paktu o migraci a azylu ze strany členských států, pokračování strukturální podpory pro členské státy s vnější hranicí, které čelí mimořádnému tlaku, a zachování účinné a rychlé reakce na krizové a mimořádné situace. Mohly by být rovněž využity k řešení mnoha priorit v oblasti azylu, migrace a správy hranic, včetně přijímání osob požívajících dočasnou ochranu.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Článek 1 stanoví prodloužení dočasné ochrany o jeden rok (od 4. března 2024 do 3. března 2025) pro vysídlené osoby uvedené v článku 2 prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382.

Článek 2 stanoví datum, od kterého by se prováděcí rozhodnutí Rady mělo použít, tj. 4. března 2024.

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY**o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími¹¹, a zejména na čl. 4 odst. 2 uvedené směrnice,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice 2001/55/ES stanoví minimální normy pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob ze třetích zemí, které se nemohou vrátit do země původu, a přispívá k rovnováze mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími.
- (2) Dne 4. března 2022 přijala Rada prováděcí rozhodnutí (EU) 2022/382¹², kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana.
- (3) V souladu s čl. 4 odst. 1 směrnice 2001/55/ES trvala dočasná ochrana nejprve jeden rok, tedy do 3. března 2023, a poté byla automaticky prodloužena o další rok do 3. března 2024.
- (4) V souvislosti s její aktivací se členské státy dohodly, že nebudou uplatňovat článek 11 směrnice 2001/55/ES ve vztahu k osobám, které požívají dočasné ochrany v daném členském státě v souladu s prováděcím rozhodnutím Rady a přemístí se bez povolení do jiného členského státu, pokud se členské státy na dvoustranném základě nedohodnou jinak.
- (5) V současné době v Unii požívá dočasné ochrany přibližně 4,1 milionu vysídlených osob. Situace na Ukrajině neumožňuje jejich návrat na Ukrajinu za bezpečných a trvalých podmínek. Mezinárodní organizace pro migraci odhaduje počet vnitřně vysídlených osob na Ukrajině k 25. květnu 2023 na 5,1 milionu. Více než polovina všech vnitřně vysídlených osob uvedla, že jsou vysídleny po dobu jednoho roku nebo déle. Vysoký komisař Organizace spojených národů odhadl, že v rámci Ukrajiny je vysídleno přes 5 milionů osob a že více než 17 milionů osob potřebuje naléhavou

¹¹ Úř. věst. L 212, 7.8.2001, s. 12.

¹² [Prováděcí rozhodnutí Rady \(EU\) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana \(Úř. věst. L 71, 4.3.2022, s. 1\).](#)

humanitární pomoc. V červnu 2023 s ohledem na současnou situaci na Ukrajině vysoký komisař Organizace spojených národů pro uprchlíky zopakoval svůj předchozí postoj k navracení na Ukrajinu, v němž státy vyzval, aby násilně nevracely ukrajinské státní příslušníky a osoby, jejichž zemí obvyklého pobytu byla dříve Ukrajina, včetně těch, jejichž žádosti o azyl byly zamítnuty.

- (6) Celkový počet registrací osob požívajících dočasné ochrany zůstal stabilní na úrovni přibližně 4,1 milionu, přičemž jen málo osob uvedlo, že se natrvalo vrátily domů na Ukrajinu. Kromě toho i nadále existuje riziko budoucího hromadného přílivu a vysídlení většího počtu osob přecházejících z Ukrajiny do EU, a to kvůli nestabilitě a nejistotě ohledně situace na Ukrajině v důsledku nepřátelských akcí ze strany Ruska. V mnoha oblastech pokračují těžké boje. Přetrvává riziko eskalace. To by spolu s obtížnou humanitární situací na Ukrajině mohlo navíc vést k náhlému dalšímu nárůstu počtu příchozích osob do Unie, jenž by mohl dosáhnout úrovně hromadného přílivu. Zároveň přetrvává riziko pro účinné fungování vnitrostátních azylových systémů, pokud by dočasná ochrana brzy skončila a všechny tyto osoby by požádaly o mezinárodní ochranu najednou.
- (7) Vzhledem k tomu, že se vysoký počet vysídlených osob v Unii požívajících dočasné ochrany pravděpodobně nesníží, dokud bude válka proti Ukrajině pokračovat, je prodloužení dočasné ochrany nezbytné k řešení situace osob, které v současné době požívají dočasné ochrany v Unii nebo které budou tuto ochranu potřebovat od 4. března 2024, neboť poskytuje okamžitou ochranu a přístup k harmonizovanému souboru práv a zároveň omezuje formality v situaci hromadného přílivu osob do Unie na minimum. Prodloužení dočasné ochrany rovněž pomůže zajistit, aby azylové systémy členských států nebyly přetíženy výrazným nárůstem počtu žádostí o mezinárodní ochranu, které by mohly podat osoby požívající dočasné ochrany do 3. března 2024, pokud by dočasná ochrana do té doby skončila, nebo osoby přecházející před válkou na Ukrajině, které přijdou do Unie po tomto datu a před 4. březnem 2025.
- (8) Vzhledem k tomu, že důvody dočasné ochrany přetrvávají, by proto měla být dočasná ochrana pro kategorie vysídlených osob uvedené v prováděcím rozhodnutí (EU) 2022/382 prodloužena do 3. března 2025.
- (9) Toto rozhodnutí dodržuje základní práva a ctí zásady uznávané Listinou základních práv Evropské unie.
- (10) V souladu s článkem 4 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, oznámilo Irsko dopisem ze dne 11. dubna 2003 své přání účastnit se přijímání a používání směrnice 2001/55/ES. Irsko je tedy tímto rozhodnutím vázáno.
- (11) V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto prováděcího rozhodnutí a toto prováděcí rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Dočasná ochrana poskytovaná osobám vysídleným z Ukrajiny uvedeným v článku 2 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 se prodlužuje o jeden kalendářní rok ode dne 4. března 2024.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 4. března 2024.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*